

תנ"ך לעולים חדשים לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שעתיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה : בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק ראשון	—	דברים	—	(20x2)	—	40 נקודות
פרק שני	—	מלכים, ירמיהו, יחזקאל	}			יש לענות על 3 שאלות בסה"כ מפרקים שני ושלישי
פרק שלישי	—	עזרא ונחמיה				
					(20x3)	60 נקודות
					—	סך הכול 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש : 1. תנ"ך שלם ללא פירושים
2. תנ"ך מתורגם
3. מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי
- ד. הוראות מיוחדות : יש לענות על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד, יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

פרק ראשון – דברים

עליכם לענות על שתי שאלות מהפרק הראשון (לכל שאלה 20 נקודות).

1. יחידת הפתיחה

א. עיינו בפרשת "שמע" פרק ו', פסוקים ד'-ט' (4-9).

(1) לפי פרשן שלמדתם, מה ניתן ללמוד על הקב"ה מהמילים "ה' אלוקינו ה' אחד"?

(2) כתבו שלוש מצוות המוזכרות בפסוקים ז'-ט' (7-9).

מצווה 1: _____

מצווה 2: _____

מצווה 3: _____

(7 נקודות)

ב. עיינו בפרק ח', פסוקים ז'-י' (7-10).

(1) על פי פסוקים אלו ציינו שלושה דברים שארץ ישראל מבורכת בהם.

(2) צטטו מפסוקים אלו את הציווי על ברכת המזון.

(7 נקודות)

ג. (1) על פי פרק י"א, פסוקים י"א-י"ב (10-11), מהו ההבדל בין ארץ ישראל לבין ארץ מצרים?

(2) "אַרְצָא אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ דָרַשׁ אֶתְּךָ תָּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בְּהַ מְרִשִׁית הַשָּׂנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה"

(פרק י"א פסוק י"ב [12])

על פי פסוק זה, הסבירו מה מייחד את ארץ-ישראל מבחינה רוחנית.

(6 נקודות)

2. יחידת הסיכום

א. (1) עיינו בפרק ל', פסוקים ב'ה' (2-5).

על פי פסוקים אלה, ציינו שתי הבטחות שיתקיימו אם ישובו ישראל בתשובה וישמעו למצוות ה'.

הבטחה 1:

הבטחה 2:

(2) עיינו בפסוק ו' (6) והסבירו את ההבטחה "וַיִּמַל ה' אֶת-לְהִידָךְ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לִבְבִּי וְרָעָד"

(7 נקודות)

ב. עיינו בפרק ל', פסוקים י"א-י"ד (11-14)

(1) על פי פירוש שלמדתם, הסבירו מהי "המְצָנָה הזאת".

(2) בפסוקים י"א- י"ג מתייחסת התורה ל"מְצָנָה הזאת".

כתבו בלשונכם דבר אחד שלא מאפיין (מתאר) את המצווה הזאת, ודבר אחד שכן מאפיין (מתאר) את המצווה הזאת.

(7 נקודות)

ג. עיינו פרק ל"ד, פסוקים א'ח' (1-8).

(1) מדוע ה' מראה את הארץ למשה לפני מותו?

(2) לפי פרשן שלמדתם, מי קבר את משה רבינו, ומדוע מקום הקבורה לא ידוע?

(6 נקודות)

3. פתח תפתח - פרק ט"ו

א. עיינו בפסוקים אי-די (1-4).

(1) מה התורה מצווה על המלווה (מי שנתן כסף בהלוואה לאדם אחר) בשנת השמיטה?

(2) מהי ההבטחה שה' מבטיח לעם ישראל בפסוקים אלו?

(7 נקודות)

ב. עיינו פסוקים זי-י"א (7-11).

(1) הסבירו מהי המצווה הנלמדת מן המילים "וְהַעֲבֹט תַּעֲבִיטְנוּ דֵי מַחְסְרוֹ אֲשֶׁר יִחְסַר לוֹ"

בפסוק ח' (8).

(2) הסבירו מהי מחשבת ה"בליעל" [=מחשבה רעה] המוזכרת בפסוק ט' (9).

(7 נקודות)

ג. שניים מתוך העקרונות המנחים של צדקה הם:

1. שמירה על כבוד העני.

2. חינוך נותן הצדקה.

עיינו שוב בפסוקים זי-י"א (7-11) והסבירו כיצד עקרונות אלו באים לידי ביטוי בפסוק.

1. שמירה על כבוד העני:

2. חינוך נותן הצדקה:

(6 נקודות)

4. דיני מלחמה – פרק כ'

א. עיינו בפסוקים י"ט-כ' (19-20).

(1) מהו השלב במלחמה המתואר בפסוק י"ט (19)?

(2) מהו האיסור המופיע בפסוק י"ט (19)?

(7 נקודות)

ב. (1) בפסוקים י"ט-כ' (19-20) מדברת התורה על שני סוגי עצים. מה הם שני סוגי העצים?

(2) מהי ההלכה שחז"ל מלמדים אותנו בנוגע לשימוש בסוגי העצים השונים?

(7 נקודות)

ג. "כִּי תֵצֵא מִחֲנֶה עַל אִיבִיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבַר רָע". דברים כ"ג, י' (10).

(1) מהו הדבר הרע שהחייל צריך להישמר ממנו לפי פירוש הרמב"ן לפסוק זה?

(2) כיצד המצווה בפסוקים י"ט-כ' (19-20) מסייעת להישמר מסכנה זו?

(6 נקודות)

5. דיני מלחמה

א. עיינו פרק כ' פסוקים א-ט (9-1).

(1) כתבו בלשונכם שני מקרים שבהם התורה משחררת אדם מן החובה לצאת למלחמה.

מקרה ראשון: _____

מקרה שני: _____

(2) על פי מה שלמדתם, הסבירו באיזה סוג מלחמה מדובר בפסוקים אלה.

(7 נק')

ב. (1) כתבו שני מקרים שבהם המלחמה באויבים נחשבת ל"מלחמת מצווה".

(2) לפניכם קטע מתפילת מי שבירך לחיילי צה"ל, שמתפללים בבתי הכנסת. קראו קטע זה.

"מי שבירך אבותינו [...] הוא יברך את חיילי צבא ההגנה לישראל העומדים על משמר

ארצנו וערי א-לוקינו [...] יתן ה' את אויבינו הקמים עלינו ניגפים לפניהם...."

על פי התפילה, האם מלחמות צה"ל היום הן מלחמות מצווה או מלחמות רשות?
נמקו את תשובתכם.

(7 נק')

ג. עיינו פרק כ"ה, פסוקים י"ז-י"ט (17-19).

(1) מה מצווה אותנו התורה בנוגע לעמלק?

(2) כיצד אנחנו מקיימים בימינו את המצווה שקשורה לעמלק?

(6 נק')

עליכם לענות על 3 שאלות בסך הכול מהפרקים השני והשלישי (20X3 נקודות)

פרק שני – מלכים ירמיהו, יחזקאל

6. **מלכים ב', פרק כ"א**

א. (1) לפי פסוק ג' (3), מהו הדמיון בין מנשה לבין אחאב המתואר בפסוק זה?

(2) לפי פסוק י"ג (13) במה דומה העונש שניתן לממלכת יהודה על חטאי מנשה לעונש שניתן לממלכת

ישראל ושומרון?

(10 נק')

ב. (1) לפי פסוק י"ד (14) מה יהיה הגורל של בני ישראל?

(2) הסבירו, כיצד הנבואה בפרק כ"א פסוקים י"ג - י"ד (13-14) מתגשמת בפרק כ"ה פסוקים ח'-י"ב

(8-12).

צטטו פסוק מפרק כ"ה המתאר את התגשמות הנבואה מפרק כ"א.

(10 נק')

7. ירמיה, פרק כ"ו

א. (1) עיינו בפסוקים א'-ג' (1-3).

באיזה מקום נצטווה ירמיהו לומר את נבואתו, ומדוע דווקא שם?

(2) "וַנִּתְּנֵי אֶת-הַבַּיִת הַזֶּה כְּשֵׁלַח וְאֶת-הָעִיר הַזֹּאת אֶתֵּן לְקַלָּה לְכָל גּוֹי הָאָרֶץ". פסוק ו' (6)

מהו "הבית הזה" עליו מדבר ירמיהו בפסוק ומה יקרה לבית זה על פי נבואתו?

(10 נק')

ב. עיינו בפסוקים ז'-ט"ז (7-16).

(1) עיינו בפסוקים ח-ט (8-9). וכתבו מהו העונש שרצו הכוהנים והנביאים לתת לירמיהו ומדוע רצו להעניש אותו.

(2) מה אמר ירמיהו בפסוק י"ב (12) כדי להגן על עצמו?

(10 נק')

8. **יחזקאל פרק ל"ז**. פסוקים ט"ו-כ"ח (15-28).

א. (1) לפי פסוקים ט"ז-י"ז (17-16), מהו המעשה הסמלי שה' ציווה את יחזקאל לעשות?

(2) לפי פסוק כ"ב (22), מהי המשמעות של המעשה הסמלי שעשה יחזקאל?

(10 נק')

ב. (1) מהו השלב הראשון של התגשמות הנבואה של יחזקאל המופיע בפסוק כ"א (21)?

(2) כתבו הבטחה אחת נוספת שמבטיח ה' לישראל בפסוקים כ"ב-כ"ד (24-22).

(10 נק')

פרק שלישי - עזרא ונחמיה

9. עזרא, פרק ז', פסוקים א-י"א (1-11)

א. פסוקים א-ו' (1-6) מתארים את עזרא.

ציינו שני תיאורים של עזרא המוכיחים שעזרא מתאים להנהיג את העם.
הסבירו כיצד כל אחד מן התיאורים שציינתם מוכיח את התאמתו של עזרא להנהגה.

(10 נק')

ב. (1) מה שם החודש שבו יצא עזרא מבבל, ומה מסמלת היציאה מבבל דווקא בחודש זה?

(2) מה שם החודש שבו הגיע עזרא לירושלים, ומה מסמלת החזרה לירושלים דווקא בחודש זה?

(10 נק')

10. נחמיה פרק ד – פסוקים א-יד (1-14).

א. עיינו בפסוקים א'–ט' (1-9).

(1) מה שמעו הגויים, ומה הם תכננו לעשות בעקבות מה ששמעו?

(2) ציינו שתי תגובות של היהודים בירושלים על מעשי הגויים.

(10 נק')

ב. (1) על פי פסוק י' (10) נחמיה חילק את נעריו לשתי קבוצות.

מה היה התפקיד של כל אחת מן הקבוצות?

(2) מה היה התפקיד של השופר המוזכר בפסוקים י"ב–י"ד (12-14)?

(10 נק')

בהצלחה!